09/04/2020

Αφιέρωμα στη Μακαριστή Γερόντισσα Μαγδαληνή

/ Ιερές Μονές

Του Πανοσ. Αρχιμ. π. Σιλουανού Πεπονάκη, Ηγούμενο της Ι. Μονής Αγίου Γεωργίου Μαυρομματίου

Την Δευτέρα 6 Απριλίου το απόγευμα, κοιμήθηκε η Μακαριστή Γερόντισσα του Ιερού Ησυχαστηρίου της Μητρός του Ηγαπημένου. Εκοιμήθη μέσα στη δοκιμασία του λαού, μέσα στην Αγία και Μεγάλη Σαρακοστή, με την προσδοκία της Ανάστασης. Θα έλεγε κανείς, εκοιμήθη όπως έζησε, μέσα από πειρασμούς αλλά με τα μάτια της ψυχής της στραμμένα στον Ζώντα Θεό. Η νεκρώσιμος ακολουθία έγινε την Τρίτη το απόγευμα από τον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας κ. Γεώργιο, με την συμμετοχή μόνο της αδελφότητας, λόγω των συνθηκών της επιδημίας, μέσα σε κλίμα συγκίνησης, αφού η Μακαριστή Γερόντισσα Μαγδαληνή υπήρξε

στήριγμα πολλών ανθρώπων, που νοερά βρίσκονταν εκεί την ώρα αυτή.

Ο Όσιος Σωφρόνιος κτήτορας της Ιεράς Μονής του Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας, και μαθητής του Οσίου Σιλουανού του Αθωνίτου, αρχίζοντας την βιογραφία του μακαριστού Γέροντά του γράφει: «Η ζωή του μακαρίου Γέροντος Σιλουανού εξωτερικώς παρουσιάζει ολίγον ενδιαφέρον, από του «εγεννήθη» έως του «ετελεύτησε», όπως αναγράφει το αρχείο της Μονής περί αυτού, το πάν είναι πτωχόν, και μάλλον μικρού ενδιαφέροντος. Να εγγίσωμεν δε την εσωτερικήν ζωήν του ανθρώπου ενώπιον του Θεού είναι αδιακρισία. Να διανοίξωμεν εις τας πλατείας του κόσμου την «βαθείαν» καρδίαν του Χριστιανού αποτελεί σχεδόν ιεροσυλίαν. Πεπεισμένοι εν τούτοις ότι ο Γέρων μεταστάς νυν εκ του κόσμου ως νικητής του κόσμου ήδη ουδέν φοβείται, ουδέν δύναται πλέον να διαταράξη την αιώνιαν εν τω Θεώ ανάπαυσιν αυτού, επιτρέπομεν εις εαυτόν την απόπειραν έστω και ολίγα τινά εκ της εξόχως και πλουσίας και βασιλικώς υψηλής βιοτής αυτού, αποβλέποντες εις την ωφέλειαν εκείνων των ολίγων, οίτινες ωσαύτως ελκύονται προς την θείαν ταύτην ζωήν».

Με αυτή την συνείδηση, ότι η μακαριστή Γερόντισσα Μαγδαληνή δεν διατρέχει πλέον κίνδυνο από λόγους θαυμασμού, και αποβλέποντας στην ωφέλεια των λίγων που επιθυμούν και έλκονται από την θεία ζωή, θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε λίγες πτυχές της ζωής της μακαριστής Γερόντισσας, που πάλεψε ανδρεία στην ζωή της να κατακτήσει μέσα της τον Χριστό.

Η Γερόντισσα Μαγδαληνή, (κατά κόσμον Βασιλική Καπαρού), γεννήθηκε το 1936 στην Αθήνα, σε μια παραδοσιακή οικογένεια της εποχής εκείνης. Ήταν το δεύτερο παιδί από τα τρία που είχαν οι γονείς της, και από την νεανική της ηλικία γνώρισε τον πόνο των ανθρώπων, αφού ως παιδί ακόμα, έζησε το θάνατο του αδελφού της σε ναυάγιο.

Συνδέθηκε με τις «Χριστιανικές Ενώσεις» του π. Αγγέλου Νησιώτη, στο κατηχητικό της ενορίας της. Παρά το ότι δεν καλλιεργούσαν μοναχικό πνεύμα, προετοίμασαν ωστόσο πολλούς μοναχούς με τις κατηχήσεις και τα βιβλία που εξέδιδαν. Έλεγε συχνά η Μακαριστή όταν αναφερόταν στα παλιά ότι, η κατηχήτριά της, η οποία ήταν απόφοιτος του δημοτικού, τους έκανε θέματα από την Φιλοκαλία.

Έτσι άρχισε να φυτρώνει και ο σπόρος της καλογερικής που ο Χριστός είχε φυτέψει, και στην δική της ταπεινή ψυχή. Αγάπησε τον μοναχισμό και κατάλαβε με την καρδιά της το νόημα της θυσίας του Χριστού που για να αγιάσει με το θεϊκό αίμα Του τον πιστό λαό, έδειξε «το υπερβάλλον μέγεθος» της ταπεινής αγάπης Του και έπαθε «έξω της πύλης». Κατανόησε ότι οι μοναχοί, για να ανταποδώσουν

την ταπεινή ευγνωμοσύνη τους προς «τον αγοράσαντα αυτούς Δεσπότην», «εξέρχονται προς Αυτόν έξω της παρεμβολής» του κόσμου τούτου. Με όλο αυτόν τον αγγελικό χορό των μοναχών συντάχθηκε και η μακαριστή, για να βαστάξει «τον ονειδισμό» Του, και να υπομείνει την αισχύνη της πνευματικής της πτωχείας. Έτσι στη φιλότιμη και θεοπρεπή αυτή ανταπόδοση, το μοναστήρι έγινε ο τόπος της ευχαριστίας και της μετανοίας της.

Για χρόνια είχε πνευματικό τον π. Παύλο Νικηταρά, πνευματικό παιδί του Αγίου Αμφιλοχίου της Πάτμου, και στη συνέχεια συνδέθηκε με τον μακαριστό Δημητριάδος κυρό Ηλία Τσακογιάννη, τον και κτήτορα αυτού του ιερού Ησυχαστηρίου. Εκείνος διέκρινε τα χαρίσματα με τα οποία ο Θεός προίκισε την καρδιά της. Χαρίσματα που αύξησε και πολλαπλασίασε τα χρόνια που ακολούθησαν. Το σπουδαιότερο δε από αυτά, την αγάπη που την εκδήλωνε με κάθε τρόπο σε όλους, αλλά κυρίως στις ευλογημένες ψυχές που ήρθαν κοντά της. Η συγκατάβαση στην ασθενή ψυχή και η ανοχή με υπομονή στα ελαττώματα για την θεραπεία, ήταν αυτά που την καθιέρωσαν ως μητέρα πνευματική, που έμαθε να επουλώνει τις πληγές. Άνθρωπος της συγχώρεσης και της συμπόρευσης. Εξαντλούσε κάθε ρανίδα των δυνάμεών της στη διακονία των αδελφών.

Παρά το αδύναμο και συχνά ασθενικό της σώμα, είχε ανδρεία ψυχή και στάθηκε νικήτρια στους αγώνες και τους κόπους της καλογερικής. Στις αγρυπνίες, στα ξενύχτια, στις ασθένειες, στην ακολουθία, στον αγώνα για την απόκτηση της χάριτος. Γνώριζε καλά ότι ο Θεός προίκισε τον άνθρωπο με απίστευτο νου για τη θεωρία Του και για την προκοπή στην ανάπτυξή του αυτή, ώστε να φθάσει στην τελείωση. Του έδωσε επίσης μία κατευθυντήρια εντολή: “Ἀπό παντὸς ξύλου... βρώσει φαγῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ...”.

Η εντολή αυτή, να μη φάγει από τον καρπό τού δένδρου τής γνώσεως τού καλού και τού κακού, ήταν αναγκαία για τον άνθρωπο πού βρισκόταν ανάμεσα στην κτιστή ορατή δημιουργία και τον άκτιστο παράδεισο τού Θεού. Υπογράμμιζε την κτιστότητά του, και επομένως κρατούσε ταπεινό το πνεύμα του στη σωστή θεωρία μέσα στα όρια των δυνατοτήτων τής φύσεως του.

Σκοπό είχε να τού δώσει το μέσο να θεωρεί την ορατή φύση, ώστε να μυείται στο νοερό κόσμο, και με αυξανόμενη την ευγνωμοσύνη και ευχαριστία να “πληρωθῇ εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα (τῆς ἀγάπης) τοῦ Θεοῦ’’.

Ο πρωτόπλαστος όμως υπερηφανεύτηκε για τη βασιλική του εξουσία πάνω στον κτιστό κόσμο και υπέπεσε στον πειρασμό πού τού εισηγήθηκε ο εχθρός: να γίνει θεός, χωρίς να υποταγεί στην εντολή τού Θεού, χωρίς να εξαρτάται από κανένα,

τελικά χωρίς Θεό».

Σ᾽ αυτή την εσωτερική μάχη η Μακαριστή Γερόντισσα πάλεψε με όλες της τις δυνάμεις σε κάθε μετερίζι του πνευματικού αγώνα. Συχνά την έβλεπε κανείς να δέχεται τους πειρασμούς ταπεινά, εκθέτοντας και εξευτελίζοντας τον εαυτό της από την μία, και από την άλλη εκθειάζοντας τα χαρίσματα των αδελφών. Θρηνούσε για την ανεπάρκειά της και παρακαλούσε να βρει έλεος παρά Θεού. Θεωρούσε ότι δεν πρόσφερε τίποτα στις αδελφές της, και με ευχαρίστηση δεχόταν υποδείξεις για τα σφάλματά της. Ακόμα και όταν κάποια παρεκτροπή γινόταν και ήταν φανερό το πταίσμα της αδελφής, εκείνη έλεγε «είμαι και εγώ υπεύθυνη γι᾽ αυτό».

Στα δύσκολα διακονήματα και στις πιο βαριές δουλειές, πρώτη να δώσει το παράδειγμα. Στην ανέγερση της Μονής εργάσθηκε με πολύ πόθο. Έσκαβε με τα χέρια της να βγάλει πέτρες για να κτίσει ο εργάτης τις ξερολιθιές. Χαιρόταν που παρά τις δυσκολίες ο Θεός άνοιγε δρόμους. Όταν την ρωτούσες για κάτι όμορφο που αποκτούσε η Μονή: «Αυτό που το αγοράσατε Γερόντισσα»; Απαντούσε σχεδόν στερεότυπα: «Η αδελφή Πελαγία φρόντισε γι΄ αυτό», και χαιρόταν βαθιά που ο Θεός την αξίωσε όπως συχνά μου έλεγε να συμπορευθεί μαζί της. Έβλεπε σε όλες τις αδελφές την χάρη του Θεού, και προσπαθούσε να τις στερεώσει στο αγαθό.

Αλλά και στα προβλήματα των ανθρώπων που επισκέπτονταν την Μονή ήταν ακοίμητος φρουρός. Ήταν τέτοιος ο πόθος της να συμμετέχει στον πόνο των ανθρώπων που παρά το πρόγραμμα της Μονής, όταν την καλούσαν στο τηλέφωνο μέσα στην νύχτα, εκείνη ήταν έτοιμη να δώσει και αυτές τις λίγες ώρες της ξεκούρασης της για να απαλύνει τον πόνο των αναγκεμένων ανθρώπων. Χαιρόταν να βλέπει τα παιδιά και να μαθαίνει νέα τους. Παρηγορούσε τους γονείς και τους έδινε κουράγιο να αγωνισθούν τον καλό αγώνα.

Αγάπησε πολύ τον Χριστό και τον ευγνωμονούσε πάντοτε που την αξίωσε να γίνει μοναχή. Άνθρωπος προσευχής, αγάπησε τόσο το κελί όσο και την ακολουθία στο ναό. Πρώτη στη Θεία Λατρεία, που παρά τους πόνους των ποδιών της προσπαθούσε να στέκεται όρθια και προέτρεπε και τις αδελφές με το παράδειγμά της. Την ενοχλούσε η παραμικρή αταξία στο ναό, γιατί δυσκόλευε την συγκέντρωση του νου από την διάχυση.

Ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο στη ζωή της ήταν οι παροιμιώδεις ελεημοσύνες. Έκανε ελεημοσύνες σε τέτοιο βαθμό ώστε πολλοί να την παρεξηγούν ή ακόμη και να την εκμεταλλευθούν. Εκείνη ωστόσο πάντα επέμενε ότι έπρεπε ως μοναχοί να στερηθούμε εμείς για να ανακουφίσουμε τον πόνο του άλλου. Έδινε με απίστευτη ευκολία ό,τι είχε. Θα έλεγε κανείς ότι ζούσε για να δίνει. Έπαιρνε ζωή από αυτό.

Όταν από ευγένεια την ευχαριστούσε κάποιος γι΄ αυτό, εκείνη έκανε πως δεν καταλάβαινε. Τέτοια περιστατικά έχουν πολλοί να διηγηθούν.

Είχε μεγάλο σεβασμό στους ιερείς. Τους υποδεχόταν πάντοτε με το ράσο της. Έτρεφε μεγάλη εμπιστοσύνη στον επίσκοπο και στην Εκκλησία παρά τις δυσκολίες που πέρασε με τα εκκλησιαστικά γεγονότα της εποχής.

Παρούσα, με τις πρώτες αδελφές, (λαϊκές τότε), όταν η Χάρις του Θεού ακούμπησε τούτο τον βράχο και το Ησυχαστήριο ξεκίνησε τη ζωή του. Αυτό έγινε, με την άδεια και ευλογία του Μακαριστού Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας κυρού Νικοδήμου το 1976, σε τόπο που υπέδειξε ο τότε πρωτοσύγκελος και νυν Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος. Στις 17 Σεπτεμβρίου 1978, φόρεσε το μοναχικό τριβώνιο από τον Μακαριστό κυρό Νικόδημο, και στις 6 Αυγούστου του 1983 έλαβε το μέγα αγγελικό σχήμα.

Στο ξεκίνημα της καλογερικής της, με την παρακίνηση και την ευλογία του π. Ηλία, ζήτησε και βοηθήθηκε πολύ, από τα μοναστήρια του αγίου Ιωάννου Μακρινού, και του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου της Σουρωτής. Συνδέθηκε με τον άγιο Παΐσιο, τον οποίο συμβουλευόταν για πνευματικά θέματα αλλά και για πρακτικά πάνω στην πηδαλιουχία του μοναστηριού που της εμπιστεύθηκε ο Θεός. Μέσα από την επικοινωνία αυτή απέκτησε ορθή καλογερική συνείδηση, και συναίσθηση της σοβαρότητας του πνευματικού αγώνα. Κατάλαβε βαθύτερα ότι ο μοναχισμός αποτελεί χάρισμα του Αγίου Πνεύματος. Μέσα από την οδό του μοναχισμού ο μοναχός εξασφαλίζει δυνατότητα και τρόπο ζωής, στα οποία «ευαρεστείται» ο Θεός. Συνειδητοποίησε σε μεγαλύτερο βάθος την αξία και το νόημα του μοναχισμού, που αποτελεί θυσία στο Θεό, που δοξάζει το Όνομά Του και την φιλανθρωπία Του. Ελκύει την θεία Χάρη, που καθαίρει την καρδιά και την ετοιμάζει για κατοικητήριο της Αγίας Τριάδος.

Η θύραθεν γνώση που είχε αποκτήσει την βοήθησε αρκετά στην διοίκηση της Μονής. Είχε τελειώσει την Ανωτάτη Βιομηχανική Πειραιώς και δούλεψε ως διοικητική υπάλληλος στο Ι.Κ.Α. Είχε χάρισμα να επιβάλλεται αθόρυβα και να συνεργάζεται με τους πιο δύσκολους χαρακτήρες. Κατάλαβε ωστόσο ότι αυτό που θα την βοηθήσει στην καθοδήγηση των ψυχών δεν είναι μόνο τα εφόδια της κοσμικής σοφίας αλλά η απόκτηση του ταπεινού φρονήματος. Γι΄ αυτό αγάπησε την ταπείνωση, ζητούσε την τελευταία θέση και δούλεψε με πολλή αυτομεμψία αναλαμβάνοντας πάντοτε την ευθύνη. Δείγμα αυτής της στάσης ζωής ήταν το ότι τιμωρούσε και τον εαυτό της, όταν γινόταν κάποια παρεκτροπή από κάποια αδελφή.

Με αυτοθυσία περνούσε τις ασθένειες. Όταν κάποτε έπρεπε να διακομισθεί στο

νοσοκομείο λόγω βαριάς πνευμονίας, δεν δέχθηκε. Έμεινε στο ξυλοκρέβατό της, το οποίο διατήρησε μέχρι την ασθένειά της.

Τα τελευταία χρόνια η ασθένεια την καθάρισε και λεύκανε και τις πιο μικρές απόκρυφες πτυχές της ψυχής της. Η οικογένειά της η πνευματική, δηλαδή οι αδελφές του Ησυχαστηρίου, που την διακόνησαν με θερμό ζήλο, όπως και η Γερόντισσα Παρασκευή από το Ησυχαστήριο της Αναλήψεως, και ο ιατρός κ. Παστωρμάς, μαρτυρούν ότι, παρά τον εκφυλισμό που της προκάλεσε η ασθένεια στον εγκέφαλο, και σε όλα τα μέλη της, δεν έπαψε να διδάσκει με το παράδειγμά της. Έλεγε πάντοτε «δόξα τω Θεώ, όλα μας τα έδωσε».

Έφτασε όμως η ώρα της εξόδου. Μετά από μια μακρόχρονη ασθένεια, μετά από ένα ταξίδι με πολλά όμορφα αλλά και πολλά άσχημα. Μετά από μια συμπόρευση με όλα τα συνεπακόλουθα που μπορεί να έχει, τις δυσκολίες, τις προστριβές, τις υπερβάσεις, την αγάπη, την θυσία, έφτασε το τέλος γι΄ αυτήν εδώ τη ζωή, αλλά ταυτόχρονα ξεκινάει, ή μάλλον συνεχίζει η αθάνατη ψυχή σε έναν άλλο τρόπο ύπαρξης.

Τα λόγια του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου στην κοίμηση της αδελφής του, ηχούν τούτες τις στιγμές πολύ γνώριμα. Έγραφε: «Ἐπόθει μὲν τὴν ἀνάλυσιν· καὶ γὰρ εἶχε πολλὴν πρὸς τὸν καλοῦντα τὴν παρρησίαν».

Πόθησε και η μακαριστή Γερόντισσα Μαγδαληνή την δική της «ανάλυση» γιατί είχε πολύ παρρησία προς Αυτόν που την κάλεσε. Παρρησία όχι γιατί θεωρούσε άξιο τον εαυτό της, αλλά γιατί αγάπησε πολύ τον Χριστό. Με την κοίμησή της το απόγευμα της Δευτέρας της 6ης Απριλίου μετατίθεται στον ουρανό ένα μεγάλο κεφάλαιο, ένα προσευχητικό θυσιαστήριο, των Μοναστηριών και των Ησυχαστηρίων που κοσμούν την γη της Βοιωτίας.

Την παρακαλούμε να μας συγχωρέσει για την ανεπάρκειά μας, και ικετεύουμε τον Θεό που τόσο πόθησε να σβήσει όλα εκείνα που μπορεί να αποτελούν σπίλο στην ψυχή της και να της χαρίσει την θέα του Προσώπου Του εις αιώνας αιώνων.